

Statsrådet och chefen för
Miljödepartementet Andreas Carlgren

Kopia till Statsrådet och chefen för
Näringsdepartementet Maud Olofsson

Hot mot producentansvaret

Sedan producentansvaret för skogsindustriprodukter, som pappersförpackningar och returpapper, infördes 1994 har Skogsindustrierna och dess medlemsföretag lojalt verkat för att finansiera inrättandet av ett nationellt insamlingssystem och för att allt det insamlade materialet ska materialåtervinnas. Detta har skett till mycket betydande kostnader, såväl för insamlingssystemet, som för den processutrustning som pappersbruken behövt investera i för att på ett effektivt och miljöriktigt sätt kunna tillgodogöra sig denna typ av fiberråvara.

Vi står nu inför hot om att den infrastruktur som skogsindustrin till stora kostnader byggt upp raseras. Kommunala avfallsbolag gör tolkningar av förpacknings- och returpappersförordningarna som knappast kan ligga i linje med lagstiftarens intentioner och anser sig både kunna inrätta egna insamlingssystem och tillskansa sig det insamlade materialet, trots att uppdrag från det som i lagens mening är producenter saknas.

Dessa aktiviteter av typ ”plocka russinen ur kakan” kommer i förlängningen leda till att det blir omöjligt för skogsindustrin att investera i fortsatt användning av stora mängder returfiber. Finansieringen av ett nationellt insamlingssystem för pappersprodukter och den höga insamlingsgraden är också hotad.

Den snabba utbyggnaden av den kommunala förbränningskapaciteten innebär att under dåliga tider, med svårigheter att till goda villkor avsätta returfibern, kan betydande mängder returfiber komma att förbrännas i strid med återvinningshierarkin i det nya avfallsdirektivet.

Resultat i världsklass

Naturvårdsverkets senaste enkät visar att drygt 80 % av svenska folket är nöjda med insamlingssystemet generellt sett och att en betydligt högre procentandel regelmässigt källsorterar sina pappersförpackningar och tidningar. Återvinningsresultaten ligger i den absoluta världstoppen med 91 % för returpapper och 74 % för pappersförpackningar (2009).

En mycket viktig råvara för svensk skogsindustri

Returfiber har blivit en mycket viktig råvara för svensk industri. Förutsättningen för de mycket stora investeringar som skogsindustrin har gjort på området har varit den goda stabilitet som erbjuds av den svenska producentansvarslagstiftningen. Användarna har därmed haft inflytande över hur insamlingen bedrivs och över materialkvaliteten.

Industrins positiva syn på returfibern har nu lett till att alla insamlade pappersprodukter materialåtervinns. En så långtgående återvinning ställer stora krav på materialens renhet och på att insamlingen sker på ett kostnadseffektivt sätt. Att industrin kan tillgodogöra sig materialvärdet är av helt avgörande betydelse för finansieringen.

De materialbolag som driver skogsindustrins verksamhet inom detta område, Returkartong och Pressretur AB, har agerat för att få till stånd en ackreditering av insamlingssystemen. På så vis kan risken för att oseriösa aktörer ”plockar russinen ur kakan” minimeras. Glädjande nog beslutade Riksdagen 18 juni 2008, i linje med detta önskemål, att genom en ändring i miljöbalken bemyndiga Regeringen att meddela föreskrifter om att insamlingssystem ska vara föremål för särskild tillståndsprövning.

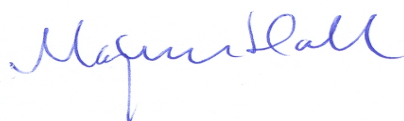
Den nya regeln trädde i kraft 18 september 2008, men trots påstötning från Återvinningsforum (forumet för konfliktlösning mellan kommunerna och producenterna) i september 2009 har de föreskrifter som skulle följa på lagen dröjt.

Den utveckling, som beskrivs ovan, har statsrådet kommenterat i ett svar på en fråga från Sinnikka Bohlin i Riksdagen 9 juni i år. Statsrådet sa då, att ”den utveckling som nu sker ska analyseras. Utifrån resultatet av en sådan analys får det bedömas vilka åtgärder som skulle kunna vidtas”. Under senare tid har nya initiativ från kommunala avfallsbolag tillkommit av det slag som beskrivs ovan.

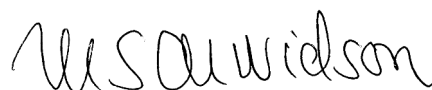
Skogsindustrierna söker nu företräde hos Statsrådet för att mera i detalj förklara varför det är mycket viktigt att regeringen agerar för att undanröja de aktuella hoten mot ett stabilt insamlings- och återvinningssystem för pappersprodukter.

Stockholm den 10 november 2010

Skogsindustrierna

Magnus Hall, Ordförande

Marie S. Arwidson, VD